

МНОЖЕНИЕ.

49. Какво означава множеніе то?

Множеніе-то означава едно зададено число толкова пъти да земимъ, колко то единици съдръжава второ-то зададено число. Слѣдователно да помножимъ 13, съ 4, ще са каже число то 13 четири пъти да земимъ или само на себе си да са приложи.

50. Следователно колко числа трѣбуватъ за множеніе-то?

За множеніе-то трѣбуватъ две числа, едното, кое-то са зема нѣколко пъти, и друго то, кое-то показва колко пъти трѣбува да са земи първо-то число. Първо то число са именува *множимо*, а второ-то *множителъ*. Множимо-то и множитель-а назватъ съ друго име *чинителъ*, а число то, кое-то произхожда отъ множеніе-то нарича са произведеніе. Тѣй въ горны-а примѣръ число-то 13, е множимо, число-то 4, множителъ, а число-то, кое-то излези отъ това множеніе 52 е произведеніе.

51. Каквъ родъ трѣбува да сѫ числа-та на множеніе-то?

Понеже произведеніе-то нищо друго не е, освенъ множимо то нѣколко пъти зето, то са разумѣва, че множимо-то и произведеніе-то трѣбуватъ да сѫ еднородни. А колко-то за множитель-а не трѣбуватъ да е нето именуванъ, нето еднороденъ съ двѣ-тѣ други числа, защо-то негова-та дѣлностъ е само да назначава, колко пъти трѣбува да са земи множимо-то. Н. пр: 4 гроша 5 пъти да гы земимъ ставатъ 20 гроша, число-то 4, и число-то 20, сѫ еднородни, защо-то и едно-то и друго-то показва грошови-тѣ, а число-то 5 е неименовано, защо-то показва само, колко тѣти трѣбува да са земи 4 гроша.